

Tatweefchu Awises.

31. oktobris 7 reizes nedēļā. O. 93. gada gabjums.

Matē: Matē pa pasta pēfūtot un pilfēštā mahjā pēfūtot:	Matē uš atfēmēm:	Studinajumi matē: par fēštā raižu rind. 10 f., 1. puse u. tēpā 30 f.	Redatējā un ešpēdējā: Jelgavā, Latvija celā Nr. 41. Telefons 981.
Matēdi, fēštā fawemot	par 1 gabu. . . . 3 rub. — lap.	par 1 gabu. . . . 10 rub. — lap.	
par 1 gabu. . . . 2 rub. 20 fap.	par 1/2 gabu. . . . 60 "	par 1/2 gabu. . . . 5 " 60 "	
par 1/2 gabu. . . . 1 " 20 "	par 1/4 gabu. . . . 90 "	par 1/4 gabu. . . . 3 " 30 "	
par 1/4 gabu. . . . — " 80 "	par 1 mehnef. . . . 50 "	par 1 mehnef. . . . 1 " 50 "	
par 1 mehnef. . . . — " 25 "			Abrešes maina matē 10 fap.
			Rumurs matē 1 fap.
			Kantaris: Rīgā, Latvija celā 30. Telefons 8260. Pasa lašte 294.

Nr. 265.

Sešdeen, 4. oktobri.

1914.

Swarigalaid no fatara:

Par zihnu uš Pruhfijas un Austrijas robežas. Belgijas kara pulki. Rūsu kara spēka fronte pret Bahziju un Austro-Ungariju. Kara lauks Franziā un Belgijā. Serbu-melntalnesču un austrešču kara lauks. Notikumi uš južas. Wiedas prinziš Wilhelms attal wahzu armijā. Wahzešču telefoni.

Par zihnu uš Pruhfijas un Austrijas robežas.

"Ruff. Gl." kara leetu pratejs B. Michailowits raskta felošči: 23. sept. wahzu-austrešču armija, kura bij famillta Tornas-Krotomas frontē, pahrgahja ušbrukumā pret Wišlu un Sanu. Tomehr fchis ušbrukums nenotifa wišā frontē, bet gan tikai zentā, lamehr abos spahrnos turpinajās muhfu pulku uš preešču eščana. Austrumu-Pruhfijā pehbejās deenās wahzi turpina fihwi pretoties muhfu ušbrukumam. Pateizoties plafcham dšelszēlu tihlam, wineem fche ir weegli ešpēhjams fawus pulkus aštri pahrzelt no weenas weetas uš otru, kur tee wairat wajadfigi latrā brihbi. Bet fchi pulku madafchana no weenas weetas uš otru tikai rahda, ka wahzeem fche truhfti peeteelofchi daubš spēhlu wišas kaujas linijas ašā dšibai. Pehz finam, kas fanemtas lihšf 29. septembrim, muhfu pulku ušbrukumi un uš preešču eščana turpinās. Tapat ari Ungarijā turpinās muhfu uš preešču eščana. Fche muhsejee jau eenehmufchi Marmarofu-Sigetu un muhfu jahneeki eeburufchi Ungarijas lihšdjenumos. Pehz išejas no falneem lihšdjenumā pirmās pilfēhtas fche ir Muntatfcha un Ušchoroda, no kurām lihšf Tifas upei ir tikai weenas beenas gahjeens. Waj muhfu jahneekem fche felo ari kahneeki un leelgabalneeki, par to naw wehl finots. "Armijas Wehšnefš" tikai peemin, ka Karpatos austrešči mehginajufchi ušbrukt muhsejeem, bet tikufchi ašiti un faubejušchi guhstefaus un kora peederumus. Kurā weetā ihšti fchi faduršme notikufi,

ari naw finams. Bet galwenais ir tas, ka eeburkums Ungarijā naw pahtrautis.

Zentrā, no Wišlas lihšf Karpatem austrešči un wahzi išbara deefgan energiffus ušbrukumus. Austrešču armijas pat Reetrunu-Galiziā tapufchas darbīgafas. Wispirms nomanits, ka winu pulki fahf wirfitees uš Peremifchlas pufi. 18. sept. austrešču behgščano optohjās uš linijas Opatowezā-Plifma-Jagla, kas ir 90 werstes no Krotomas. 23. sept. austrešči jau panahza kahdas 20 werstes uš preešču un eenehma liniju Dembiža-Rimanowa. 28. sept. austrešču diwifija jau bija pee Jawornikas zeema, kurš atrodas pee dšelszēla, 10 werstes no Dinomas un 88 werstes uš seemeļu-reetrumem no Peremifchlas. Tā austrešči attal nonahza muhfu kara pulku tumumā, kuri eelenz Peremifchlu. Bet — tas wineem dahrgi malfaja Wineem ušbruka muhfu jahneeki un sem krusu ugunim tos fatowa un dafu pilnigi išlihbina.

Otra austrešču grupa, tā "Armijas Wehšnefš" fino, dabas uš preešču gar Wišlas labo kraštu no Dembijas uš Sanas upi. Bet fche austrešču kustības, tā fino, ir loji ufmanigas.

Gewehtojot to, ka austrešču armijas fahf dšihwaki darbotes, muhfu pulku rihziba pee Peremifchlas eeguhft fewifchu nofihmi. 28. sept. muhsejee fche eenehma weenu no pirmās linijas forteem, bet par tahlakeem notifumeem finu truhfti. Paredšams, ka tiklihšf to uš Wišlas kreifā krašta fahftees generalauja, reiše ar to notiks nopeetnas zihnas ar austreščem pee Sanas upes un pee Peremifchlas zee-tolščna.

Uš Wišlas kreifā krašta jau 28. sept. nomanija nopeetnu wahzu uš preešču wirfifchanos, pee lam wahzu spēhlu deenwibu dafa demās no frontes Kelza-Ridas grihwa uš austrumeem. 24. sept. fche notifa faduršmes itarp muhfu un wahzu pulkeem Opatomas tumumā, 50 werstis uš austrumeem no Kelzas. — 27. sept. wahzi jau peenahza pee Wišlas Sandomiras Infesowas apgabala, pee lam fche notifa leelgabalu

zihna ar muhju pulkeem, kuri eenehma Wišlas labo kraštu. — 28. sept. eefohfās kaujas zēlā uš Zwango-rodu, pee lam wahzi, tā lifās. nahza no Rabomas.

Kas fihwejas uš Warschawas apgabalu, tad, tā "Armijas Wehšnefš" fino, wahzi 23. sept. ušfahfa eet uš preešču Wišifchjanomas-Groizas frontē, 25—40 werstes uš reetrumem no Wišlas. Reiše ar to wahzi ušbruka ari wairat seemeļos, proti no Bentifchijas un Rutnas uš Lowifchu, bet fche zēta faubejumus, kas kaweja winu uš preešču eščanu. — 26. sept. Groiza bij famehtrā droščibā. Bet par to fihna, ka Lofje atwodinata no wahzeem neapstipri-nojās. — Tikai 28. sept. fahfās kaujas uš zēteem, kuri eet uš Warschawu. Šho kauju išnahlums lihšf otram oktobrim wehl nebij finame. "Ruff. Slowo" fchaubas, waj generalauja buhfu fagaibama nahkomās deenās uš Wišlas kreifā krašta. Wineem tur neefot ešpēhjams pilnigi attihstifawu spēhlu kustības. Iščkēroščā kauja ešot fagaibama uš Wišlas, waj ari uš winas labā krašta.

Belgijas kara pulki, —

tā "Rom. Wr." raksta, wehl aismeen atrodas ašinatno notikumu wišā.

Wahzeem eeburhtot Belgija ufnehmās uš fewi pirmo trezeenu, zaur to Šhofram bij išberwida pilnigi išweft lihšf galam fawu mahfšigo kara planu.

Pehz tam belgeešči nopeetni apdrandeja wahzu pulkus no muguras, lab tee fahfa atfahptees no Franzijas. Un lamehr franfchi foli pa folim spēda wahzus atpatal un darija teem leelus faubejumus nemilīgās zihnās, belgeešču kahneeki nemitejās išdarit ušbrukumus un poštif rikus.

Fchi belgeešču kara pulku rihziba bij til nopeetna un preešč wahzeem til bihšamo, ka wini bij peefpeeti peegreest tai nopeetnu wehribu un fuhtit leelus pulkus pret Antwerpeni, lihšf to beidsot pehz ašinainām zihnam ari eenehma. Bet ari pehz tam belgeešči turpina zihnu.

Beentulo preešču noslehpums.

Notens no Annas Orihu. Tullojts A. S. (Turpinajams).

Es apsehdos un ištahstiju wineem wifu, ištahdamas tikai to, tā redseju Karmelu. Lifs, es biju turajis deefgan ilgī un nefatarigi. Es fihki waldbiju pahf fewi. Pa stahstifchanas laiku es peegreestu wehribu ištahstir ar swrzi, kuru pats biju fcheit atnefš, un attal nobrebeju ašf bailem. Es pafinu fcho kulturi.

Polizisti ušlaufija mani bef mofokā pahtrautumā. Weens no wineem išgahja no ištahas, pehz tam attal atgreesās.

"Waj juhs bijāt kufnā?" Helffords waižaja, lab es bija beidsis fawu stahstu.

"Biju," es atteizu, "es melleju sehrlozinus."

"Kufnā gruhti bij atrakt tumfā?"

"Es finaju, kur tee atrodas."

"Waj juhs tur wairat neta neredsejāt?"

"Neta."

"Waj neaifbedsāt sehrkonus?"

"Ne."

Helffords pagreesās pret ziteem polizisteem.

"Klarf, telefonejat uš fahziju, paluhšjeet wehl trihs ziltwetūs."

"Waj juhs newareet mums pateift, kur fche atrodas telefons?" wiašč greesās pee manis.

Es tā biju nogrimis fawās domās, ka ušreif nefapratu, ko wiašč no manis grib. Kad es beidsot atgidos un atbildeju tam, es pamaniju wina afo, zaur-urbjofcho katu.

"Tā tab juhs fahfeet, ka neefat kufnā aifbedfina-jušchi sehrlozinus?" Helffords atlahroja, lab jaunafais polizifš demās pee telefona.

"Ne," es attal atbildeju.

"Waj juhs newareet ištahdrot, kadehš uš kufnās galda atrodas til daubš pudetu ar wihnu un wifki?"

Es aif brihnumeem eephehtu azis. Pehz tam es newitus paluhšofos uš abām mafajām glahstiem, kuras atradās uš galda. Bet no tam nebija dšerts wifki.

"Pee tā atrodas pagraba aifhegās?" Helffords waižaja.

"Pee manis mahjā."

Te es jutu, ka man eipa aptruhftā. Es atgrejos, ka atfhegam wajadseja buht pee manis, bet winu tur nebija.

Šhowafar Kamberlendu mahjā, farunajotees ar Abdelaidi un luhtodamees uš Karmelu, es grofiju fchis aifhegās pa rotam un noliku uš galda.

Wehlal es winas greibeju pozent, bet aifmifru.

Tot pašā laikā tas bija toti fawabi. Šchis fules un wifki pudete. Winas abas ar teebumu stahijas uš alkoholu, it fewifchli Abdelaide. Wina newareja aifstahnigi runat par reidinošchem dšehreeneem, tadehš tā winu brahtis bija palaidees dšehronā un pehz wina domam, waitaja fawu jaunibu.

Taisni aif fchi eemeffa pee pusdeenas galda bija išnahlufe fmagā faruna.

Helffords pamanija manu apjukumu.

"Jums newojag netaf runat," wiašč teiza.

"Man naw teefiba juhs noprattinat."

Wiašč peegahja pee galda, paoda glahsties, palratija galwu un atwehra durwis uš blafus ištadu.

No turcees eedrahšās oufšs wehifch. Tur bija atwehrtis logs. Es feloju Helffordam tajā ištādā. Tur mehs atradām Abdelaides mehleti un zepuri lihšfās apfettufchajam krehšam. Uzimredfot, logs bija atwehrtis wifu laiku. Tā bija jauna mihla.

Drihš pehz tam eeradās wehl diwi polizisti un lihšf ari ijmelleščanas teefnefš, mifsters Bertti, mana netaika tehwa labs draugs.

Wiašč aifweida mani uš atfemifchlu ištadu un, nofehdees man pretim, deefgan hingrō balfi noteiza:

"Waj juhs ešat fchi kluba preeščfchēdetais. Fche, juhfu klahibuhinē, atrod nonahweitu juhfu lihgawu?"

Es paloziju galwu.

"Man oštahstija juhtu išteizeenus," wiašč turpinaja, "bet es gribu wifu dširdet perfonigi no jums. Tas naw glufchi weentahfšchš atgabijums."

Wina balfi wareja manit fihki apfhehtu simpatiju.

"Juhs taifijatees prezet mifš Kamberlend?" wiašč waižaja.

"Ja," es atteizu, "muhfu kahju deena jau bija nolikta."

"Waj juhs winu mihlejāt? Atwainojeet, ka es jums leetu preeščā tahdas jautajumus, mifster Reidlag. Ja juhs man negribat atbildet, tad fahfeet."

"Esmu ar meeru atbildet uš wifseem jautajumeem," es atbildeju, juhdams, kahdas breefmas fchis jautajums fagatawoja preešč Karmelas. Waj tab es wareju teift, kuru es pateeft mihleju. Laifam tas ari bija nofeeguma eemeffe.

"Ja," es atbildeju, "es mihleju mifu Kamberlend. Un wina bija mana lihgawa. Drihš wajadseja notiti muhfu kahfam."

"Un wina ari juhs mihleja?"

"Ja, fihnigi." Es fahjutu, ka wifas ašinis fahfrehja man fejā. "Wina teefcham mani mihleja, bet es..."

"Un winas mahfa?"

Jautajums bija liffs preeščā mihfki, bet noteifti. Un tai pašā azumirkli es fapratu, ka muhfu noslehpums mifseem finams. Manā preeščā atwehdās beidibens. Bet laifam taisni breefmu leelums man palihšoja palift meerigam. Es luhtojos taisni mifsteram Bertti fejā un manas balfs tonis nepahrgroščjās.

"Winas mahfu es biju peeradis stahit par fawu mahfu," es teizu.

Wihera Bertti ištareščonās ušreif pahrgroščjās. Es pamaniju, ka mana atbilde parwairoja wina ne-ufstizibu.

Turpmal wehl.

Wiss jaunnafas fara sinas.

Pet. tel. ag. telegramas. 4. ott.

(peefuhtitas lihds pulst 6 rihta).

Mahfu fronte pret Wahziju un Anfiriju.
Ofiziali kara Wehstnesis, 3. oktobri. No Augsta Wirskomandeera ištataba.

Austrumu Bruhšijas fronte notifa masas šadurmes.

Gar Widus Wislu un Galijā sem mahfu kara spēhla spēe-beena 1. oktobri wahzu-austreeschu armija pahrghaja wiis fronte atgainaschanas stahwot.

Deenwidos no Beremischas faguhtitas 3 austreeschu rotas nu 6 ofizeeri.

Kara Wehstnesis. Petrograda, 3. oktobri. Waršhawas eedshwotajiar fajuhtimu apmets kara spēhlu, kas gaur pilsehtu dabas us Wislas kreiso kraustu. Daudz weidas eedshwotajiar usfahst partisonu karu. Zeli no robešas lihds Wislai no leetus ir ijmirkuši un us teem eegrinš mahzu wešumi un automobili. Wahzeeschem Iriht dauts firgu un tadeht wini firgus nem no eedshwotajeem, kaut ari wahjus. Saguhhitee austreeschi ir gluschi nowahrguschi.

Kara lauks Franzija un Belgija.
Kara Wehstnesis. Parise, 2. ott. Ofizials sirojums.

Kreisaja spahna eenaidneeks atstahja Lisas upes kreiso kraustu. Franschi eewehrojami pawiršijas us preeschu Lanjas rajona itarp Arrafu un Alheru. Starp Sommu un Ulasu wahzeeschi apshoudija frantschu liniju, bet neushrukatai. Zentra siarp Uafu un Raafu frantschi aishwirsijas lihds kraonai. Reimšas turumā frantschi eeguwa waiakas wahzu transchejas. Starp Maafu un Roseli aihis wahzu usbrukums naltj us 1. oktobri. Franschi pawiršijas us preeschu zela no Werdenas us Mezu.

Wahzu kara pulki, kuri nahl no Belgijas un pee tam galwena lahria no Antwerpenes eestrumu wirtsena, nakti us 1. oktobri aishweedsja Brigges un Tjeltas rajonu.

Kopenhagenē, 2. ott. No Plimutas Anglijā wehta par pirmas Kanadas kara pulku nodalos peenahlschannu.

Kara Wehstnesis. Parise, 2. oktobri. No Schalonas pee Marnas siro, ka wahzu artileerija turpina bombardet Reimšas kat-drati.

Kopenhagenē, 2. ott. „Taimis“ siro no Dale, ka pirdbeen no wahzu lidmaschinas mešas Sent-Darā dundas, ar kuram nogalinati dimi un wewotnoidi sešchi pilweli. Peezi frantschu lidmaschinas fahs pafal wahzu lidmaschinas un to isnihzinajusch.

Kara Wehstnesis. Parise, 3. oktobri. Ofizials sirojums 2. ott. plst. 11 walarā: Dabutās siro leezina, ka kreisaja spahna frantschi dachos punktus drusku gahjuschi us preeschu. See melos no Lisas frantschi eenehma Alheru (pee Belgijas robešas). Zentra no seemeem un austrumeem no Reimšas frantschi pagahja us preeschu apmehram dimus kilometrus un us Maafas labā krausta gahja us preeschu deenwidos no Sen-Mihelas un pee Maršh-wilas.

Parise, 3. ott. Awises usflata stahwotli uslara lauka Belgija un Seeschu Franzija par labu.

Serbu-melukulneeschu fronte pret austreescheem.

Kara Wehstnesis. Nišā, 2. oktobri. Watar eenaidneeks usbruta poizijam pee Butschewas, fewischli energiski kreisā spahna. Rajias isnohtums bij serbeem labwehligs. Pee Drinas, us Kuratšinas pusi, serbi usbruta eenaidneeka apzeenajumeem un kuoja attihšas serbeem labwehligi. Pahreja fronte naw pahrmainu.

Notikumi us juhras.
Londonē, 15. (2.) oktobri. Anglu kara siro nogremdeja Hamburgas-Amestlas linijas twailoni „Marlo-

mania“ un faguhtija greeku twailoni „Pontoporofs“, jo abiteepa-wadijah wahzu kreiseri „Emden“. Us anglu luga atrodas 60 wahzu guhhteni. Saguhhtis-ari wahzu buru lugiis „Komet“, us kura bijis bebrahts telegrafs.

Kara Wehstnesis. Londonē, 3. oktobri. Ofiziali siro, ka Wahzu juhras seemešu uhdenos kara lugin „Tesei“ usbrukufisem-uhdens laima, bet isfchautās mines nekehrukšas. Taispachā laikā isdarits usbrukums kreiserim „Gol“ un tas nogremdets. Weenu ofizeeri un 49 matroschus zehlis mala traulers Eberdina.

Wiedas prinzis Wilhelms atkal wahzu armija.

Kopenhagenē, 2. oktobri. Wiedas prinzis ar majora ishinu peefkattis wahzu generaschtabam un bewees us aktiwo armiju.

Petrograda, 3. oktobri. Kreemu seeweeschu pulzinjch us ministru presidentu Goremilina kundjes un us galma freilenes Witomas eerošinajumu nolohma greekees ar lihdsjuh-tibas adresti pee Belgijas tehni-keenes un Belgijas seeweestem.

Petrograda, 3. oktobri. Schodeen, ka kraja Olega Konstantinowitscha behru deena ita notureta. Petera-Pawila bahnja aishlughuma deewlalposchana, pee kuras peedalijs Winiu Majestates Kungu un Keisars un Keisareenes Marija Fedodorowna un Aleksandra Fedodorowna, Seelkasi un Seelkases.

Panamā, 3. oktobri. Semes eeburums Kulebras sluhšchās aptureja lugu luhstu Panamas kanala.

Gibraltara, 3. oktobri. Wahzu twailonis „Greekija“, kusch isbrauzā 15. augustā no Nujorkas us Radisu, atwešs Gibraltara tā karapise.

Tschisa, 3. oktobri. Sashauti Itifa forts Dintawā.

Urmijē, 2. oktobri. Us gubernatora pawehli palahri 11 kurdi, kuri bij peedali-jušchees nemeeru luhstibā.

Londonē, 3. oktobri. No Kapšitates telegrafe, ka pehz kaujās ar Marija kara spēhla nodalu pallawneeks Brits eeguwis 70 faguhtitos.

Agrafais Brieles birgermeisters Maks acefets un aishwešs us Dortrufas kara nometni.

Suthemtonā atwesti 58 firgi un 32 ekipaschas, kas peeder Belgijas tehnam.

Londonē, 2. oktobri. Pehz siro no Nujorkas Sabeedrotās Walfis dshwojot lahdi 550,000 wahzu un austreeschu referwisti, kuri no Sabeedrotām Walfim newar aishelot.

Bukarestē, 2. oktobri. Plst. 3 wilzeens ar tehna Karla mirstigam atleekam peebrauzā pee Kurteabardschewas Klostera. Bij kapuljejuschees leeli kauschu bari. Pulsten 5 schiristika celais Klostera kara welwē. No leelgabaleem ita isfchauti 101 saluta schahweens.

Romā, 2. oktobri. No Wines siro, ka turceenes politiskās aprindas ar nemeeru statotees us Zupelisa ezelshanu par Italias kara ministri.

Dachadas suas.

Wahzeeschu telefoni.

Awije „Golofs Roskwi“ atstahsta feloschu gabijumu: Peezi mahfu saldati ofizeera wadibā aishgha tuwejo muischu apstati, lai isfinatu, waj tur mums neushlughn. Muischa leela, lepna, lihās pawisam ismiruse. Ištahas wald, wald ari wifas saimneezibas telpas, lopi aishweiti, titai pa putnu aploku lihda dachji mahjas putni. Wuhsejee jau gribeja eet prom, kad ofizeers eewehroja ar aishahrtmi aishlehtas pagraha telpas. — Pagaidat, behti, waj te naw eerošchi. Saidati atshegu notreeja un atwehra durwis. Dimi no wineem jau gribeja eet eelshā, kad peepeschi no

pagroba telpam fahla aishanet remolwera schahweeni. Saldati atlehja fahnus un fahla ari no sawas pufes schaut. Pehz tam, kad pagraha telpas bij eeschauti lahdi 30 schahweeni, schahschana no turceenes aplufa. Wuhsejee aikal gribeja eet eelshā, bet lihds lo peegahja pee durwim, fahlas aikal schahschana. Weigas ofizeers sauja wahju walobā: „Ja nepadosatees, tad sweedischu pagrabā spridšimamo bumbu.“ Kā atbilde us to isfweedsas dimi remolweri un pehz tam islihta dimi wahzeeschi. Ištahdijas, ka tee bij telefonisti. Pagrabā bij eerihkots telefons, ar kuru wareja fashnatees eewehrojama tahlumā.

Britis pallawneeks S. J. Abeenis.

Pirms dascham nedelam laitraktjus apstahgaja siro, ka „pallawneeks Samuels Jahna dehis Abeenis bej wehtis pasudis“. Tagad kreemu galwas pilsehtu laitrakti nes siro, ka tas kritis laujā.

Nelais dšimis 3. janwari 1864 g. Wilzes pagahā, isgluhstu baudijs Jelgawas realkola, Wilnas juntarkola un generalschtaba Nikolaja akademija, par ofizeeri paughinats 30. janwari 1888. g. 112. g. Uralas lahneeku pulkā. 1902. g. ijpilbija pee Wislas kara apgabala ištaba peenahltums. Kā apalschpallawneeks peedalijs kara pret japonceem, par pallawneeku paugstinats 1911. gada.

„Seepajas Atbais“ raksta, ka šadurmu beht ar weetejo muischas ihpashneeku Abeenu wegateem bij aishet no dšintās weetas Wilzes pagahā. Wehtat tee eepirka zitas mahjas Seepajas turumā, un nesen atpafal nelaisis nopirka weht otras mahjas pee Durbes esero. Winaš allahsch apmelleja sawas mahjas mahjas un ari Seepaja tam netruhta latweeschu fabeedribā pašhantun un draugu, kuri to wifai zeenija wina simpatiskās, klufas, sicnigā dabas beht. Weeglas smiltis tem duhšchigais kara wihrs!

Gaifa lugu apshaudschana. Tagadeja kara gaifa flote pirmo reis spēhst eewehrojamu lomu. Naw schabu, ka karu wedejas waltis gaifa lugu, zil ween eespehjam, isleetos kara wajadsidam. Sakarā ar scho zelas jautejums par aishfargaschanos no eenaidneeku aeroplaneem un dirishableem. Bidotaji — isluhti pilnigi aishneedsjami ar lodem un granatam un wahzeescheem esot pat leelgabalt preeschu gaifa lugu apshaudschanas, bet scheit jaewehro lahds apshahlis, ar kuru naw jarehlinas, apshaudot eenaidneeku us fauffemes un us juhras. Isluhti parasti mehds lidot wirs kara spēhla waj flotes, tā ka, apshaudot gaifa lugi, apdraude sawu kara spēhlu un lugu. Imehginajumi rahdijusch, ka lodes, brichwi kridamas lejus ar neaso galu, nespejot nodarit nopeetums eemainojumus waj bojajumus. Stroschu lahdiwa krots, pehz isfchahschanas gaifa, kridama us semi, spehlot pahrsit titai beesu eetinamo papihru. Parasta lode tahdā gabijumā atshahjot us preedes mifas tifta pamanamas pehdas. Daudz bihtamala lode, ja ta krichtot ar preelshwejo aso galu: fagaibami nopeetni, pat nahwigi eemainojumi; tahds lodes stahmolliis gan pee krichschanas esot reti fastopams. Schee nowehrojumi, kas isdariti wahzu armija neilgi prms kara, rahda, ar lahdu ušmanibu jarishkotas, apshaudot eenaidneeka gaifa lugu, kas lido wirs armijas waj flotes. Weht bihtamala esot artillerijas schahschana us eenaidneeku aeroplaneem un dirishableem. Daschā gabijumā (fewischli ar plihstocham lodem), ta lihdsinotees sawu poiziju bombardeschana. Wahzu kara tehniži weht neesot isdomajusch, ka nowehrscho sawu gaifa „leelgalu“ truhstumu un tapehz eespehjam, ka pašhstamos Kruppa leelgabalus, kas spezielt isgudroti gaifa lugu apshaudschana, schol kara nenahstees leed list.

Wahzu keisara Wilums muischā (Austrumu-Bruhšija) atrasti pawisam 270 fugas leelopi un 4700 merino fugas aitas pahrwesti us kreemiju. Leelopi isbaliti laulšaimneezibas beedribam un aitas Smolenskas guberuas aishopjeem.

Latweeschu siprinieeks Jahnis Rosentals, kusch wifu pehdejo laiku usstahjas ar fewischli leelam sekmem Seemelu-Amerikā, pallaban eceades Nišā, lai lahdu laiku atpuhstos. Amerikā wirtsch usstahjees sem peenemta wahroba tā kreems Mamutoms un eegumis plashu popularitati ar tahdu siprinieeku weilshanu, kuri Amerikā reti lah tihusch ušwareti. Rosentals kopā ar dascheem ziteem atleceem gribejuschi atgreestees us Eiropu ar twailoni „Imperatrice Jalandija“, kusch pa zelum nogrima, bet titai nedabujis wairs biketi un zaur to isglahbees no nahwes. Nišā Rosentalam bijuschas leelas guhtibas ar saweem kapitaleem, kuri no Amerikas bankam pahrwesti us weetejam wahzu naudas eeshahdem.

Jelgava.

Latvešu Lauksaimniecības Ekonomikas Sabiedrības semkopības kolu kolnēki un kolnēzes uš pašu cecrofinajumu sameta 300 rbf. preelš tagadejā lora zecufšeem. Skolas preelšneeks šho naudu eemafaja Kuršemes gubernatora fungam ar luhgumu to nodot Keisareenes Majeftates Marijas Feodorownas rihžibā preelš Sorlanā Krufā.

Mineidās kolās preelšneeks fanehma no gubernatora luga 24. sept. feofšu wehstulī: Keisareenes Majeftate Marija Feodorowna, uš manas wehstules no 11. sept. sem Nr. 29,564 preelšā zehlumu, šehligi pawehleja iſfajit Winas Keisariſtās Majeftates firnigu pateizibu Latvešu Lauksaimniecības Ekonomikas Sabiedrības semkopības kolās kolnēkeem un kolnēzem par feedoteem trihs fimts rubleem, luras wini nodewuſhi Winas Majeftates, tā Kreemijas Sorlanā Krufā Sabiedrības Aughās aifſargatajas, rihžibā.

Šho Keisareenes Majeftates Marijas Feodorownas lehmumu, kuru Winas Majeftates sekretars ar wehstuli no 16. sept. sem Nr. 8187 man paſino, luhſu juhs, zeenits luga, paſinot feedotajem un iſfneegt kwihiti Nr. 1755/74.

Behs ſha eepreezinofha paſinojuma ſanemſhanas ſapulzejās ſemkopības kolās ſahlē wiſi ſkolotaji un koleni, kuri, nolaufoetes Keisareenes Majeftates wiſſehligo pateizibu, nodſeedaja ar dſilu ſaſuhimu, orkeſtra pawadibā, trihs reiſes walſis himnu.

Uš Zwowu aifſomandets. Jelgawas III. eezirkna priſtaws, koleģiju aſefors Feodoroms aifſomandets uš Zwowu (Galizijā) tureenes generalgubernatora rihžibā.

Šhogada rekrufchu nemſhana patlaban, ſahlot ar 1. oktobri, eet pilnā gaitā un noriſinas wiſlabakā ſahritibā. Pa eelām redſ ſtaigojam boru bareem eejauktos jauneltus, muſfu nahlamos tehwijs ſargus, ſhigrtam jautram ſejam un ſpulgām, droſham azim. Winu itureſhanās ir wiſzaur ſahrtiga un weelahjiga, jo tee, azim rebjot, pilnam aſinas ſawa nahloſhā aughā uſbewuma, tā ari tagadejā nopeetnā ſwehštā brihſha preelš muſfu diſhās tehwijs un dahrgās dſimtenes.

Jelgawas Lauksaimniecības Beedribas Krahi-Aiſdewu Sabiedrības 3. klāfigā pirmahjības ſkolā ſemas kolnēkeem mahjības ſahſtees 15. okt. Jaunus kolnēkus un kolnēzes peenat ildeenas no pilā 12—2 ſkolās telpās, katolu eelā Nr. 44. — Skolas nauda pa ſemas mahjības laitu titai 5 rbf. Šhi ſkola domata ſe-

wiſhli behreem, kuri nemar baidit aughātu ſkolā iſglihtibu, ſabeht ari teel kolnēkeem un kolnēzem ſneegtas wiſas dſihwē nepezeſhamās ſinaſhanas. Skolā paſneeb mahj preelſchm.: tizibas mahj, kreesu, latweeſchu walobas (uſ wehſehchanos ari wahju walodu), rehlinafchanu, wehſturi, geograſiju, ſalegrāfiju, dſeedaſhanu un roldarbus meitenem un ſehneem. Dai atweeglinatu ſkolneem ſho ſinaſhanu peefamwinaſhanos iſhā ſemas ſkolās mahjības laikā, tad rehſnājhana I, II. un III. kl. un geograſija II. kl. paſneedja latweeſchu walodā.

Waldbības pirmahjības ſkolās pahſina weetas iſpiiditajis Klamiſh aifbrauza 1. okt. uſ Jurjeru, lai, tā krona ſipendiatu, turpinatu ſam iſglihtibu tureenes ſkolotaju inſtitutā.

Jubileja. Zeturideen, 2. oktobri, noſwina wiſreeſchu gimnaſijas direktors Jupatoms ſawa 25 gadu direktora amata ſwehſtus. Skolotaju perſonals un koleni apſweiza zeenito un miſloto preelſchneeku un audſinataju wina goda deenā, paſneegdam pee tam ſoſhus pužu groſus un jo kraſſhāi delowdami wina kabinetu.

Kabibigais red-ſtars: A. Purinſh.

Widemeja: Sabiedrība „Latweeſchu Vēstis“
Печатать разрешается. Митавы 4. ОКТ. 1914

Gezawas

pagastam, Daustas aprinkī, wajabhigs (659-3)

otris skolotajs (-ja)

weetas iſpilb. nahlamā ſemā. Alga 40 rbf. par mehneſi, pee brihwa dſihwolkā, apgaifmoſhanas un malku aplurinaſhanai. Jaeronaſ pee weetneeku ſapulzes 20. oktobri 1914. g. Fog. wej. J. Kalniſh.

Pahredodami:

- 1 jauns 8 f. ſp. kuhlejs,
  - 2 leetoti kuhleji,
  - 1 Kuſtona leetota 6 f. ſp. loſom.,
  - 1 leetota 4 f. ſp. loſomobile,
  - 1 ſtahmofalſis 6 f. ſp. lihs ar ſuta maſhinu, derigs moderneezibam.
- Peeproſams pee Chr. Apſit, maſhinu fabrikā, Pahſiſh, telef. № 4-12, cp. Mirtaw.

Salon de Corsets

M-me Marie (81)

Jelgawā, Zeelaſā eelā 25
Zaw ſho paſinoju zeen. dahmam, tā manā ſalona deſ forſetem wehl teel no iſpejalſhem pagatawoſi preelſchmeti, tos atiezat uſ ſeweeſchu wajabſhanā. ſa: ſermena taiſat ſureiaſt, apalſhtaiſas, wiſabas danduldas weh mobeita un ahrſha noſajuhneem.

Uggadiga nobarſeh ſhini atoda, tā ari labi mahjiti darba ſpehki, dod man eſpehju, tāru wehſehchanos iſpilbit. Bagatizs modernu, gotaton loſſetu krahjums. Gwehſdeenās un wehſitu deenās mans weetas ir ſieghis.

A. Steinberga pulſtenu magafina

Jelgawā, Zeelaſā eelā Nr. 34,

peedahwā ſawu krahjumu (159)

dahmu un tungu labatas pulſti.

ſudraba, tehrauda un niſela wahloſ, ſa ari ſeenaſ, modinataju un regulatora pulſtenuſ dar mehrendam zenam.

Uslabojum. iſbara uſ galwoſh.

100
ſtrahdneezes
no 18—30 g. wezumā atrod pa-
rahtwigu darbu **Promobuika**
fabrikā, Riga.

Jelgawas Kommerzbanka

(1899. g. dibinatā „Jelgawas Lauksaimniec. Beedrib. Krahschanas Aiſdoschanas Sabiedrība“ 1912. g. 31. oktobri pahredmeta par „Jelgawas Kommerzbanku“).

Jelgawā, Katolu eelā Nr. 44, telefons Nr. 62.
(Jelgawas Lauksaimniecības Beedribas namā).

Jelgawas Kommerzbanka iſbara wiſabas banku operatijas. Paſta adreſe: Митавскому Коммерческому Банку, Митавы. — Jelgawas Kommerzbankai, Jelgawā.

Telegrafa adreſe: Коммерцбанкъ, Митавы. — Kommerzbank, Jelgawā.

Rentejās un walſtſbankas nodatās: Условный текущий счетъ Митавскаго Коммерческаго Банка въ Митавскомъ Казначействѣ № 63671. — Jelgawas Kommerzbankas telofſhais rehſins Jelgawas rentejā Nr. 63671. (587)

Bilanze uſ 1. janwari 1914. g. 6,405,745 rbf. 08 k.

Jelgawas Krahi = Aiſdewu Kafē.

Jelgawā, paſchas namā, Palejas eelā Nr. 2a. Telefons 45.

1913. gada apgroſijums	13,059,259 r.	68 f.
Bilanze uſ 1. oktobri 1914. gadu	2,829,257	12 "
Noguldijumi	2,411,968	66 "
Droſhibas kapitali.	218,187	39 "
Kafē	54,151	59 "

Beſ tam par Kafes droſhibu atbild ſolidari wiſi Kafes beedri (1804 perſonaſ).

- 1) Maſſā par noguldijumeem beedreem, tā nebeedreem, neatwelloi krona nodolli: 1) Uſ anglieem 6% gabā.
  - 2) Uſ angli-anglieem, krahjnoguldijumeem un telofſha rehſina 5% gabā, rehſinot no noguldijuma deenas.
- Rem par aiſdewumeem 6 1/2—8% gabā.
- Wiſi noguldijumu, tā ari aiſdewumu parodu rakſti ſwabadi no krona nodoliceem.
- Paſta adreſe: гор. Митавы, въ Митавскую Ссудо-сберегательную Кассу, Дворцовая ул. № 2a.
- Darba laiks no pulſten 10—2 deenā.

(660)

Walbe.

Photo-Artikel

Telefons 10-86
Fotografistuss aparatus un fotografistuss perderumus peedahwā

optikers Paul Drabe
Kolonadu eelā 5. Jelgawā. Kolonadu eelā
Leetprateja pahſinaſhana.

Guđraba medalis
Jelgawā 1913. g.

Brahti Maulwurfi
Bementa preelſchu ruhneeziba
Jelgawā, pee maſajem wahreem. Tel. 500.

Bementa rores
(daſh. leel.) preelſch alom, alom un lautu drenschanas. Trotoarſiſhes, ſoridoru ſiſhes, krahjin trepiu ſahperi, ſites, dſelſheito ſedtu ſtadi, kruſti, kapu aplieclom dubultreeru daſtini, uhdena u.

remuati, glaſetas mahlu rores, darwa jumtu pap e. u. l.

Bementa dakſini,
labatals un lehtalals tagadnes jumli

Baltijas Muſikas Beedriba „Lira“
ſarihlo Ironamantineeta Beſarewitſha wahrda deenā 5. oktobri 1914. g. Jelgawas Sw. Annas baſniſā

Barigu koncertu

Beſ koncerta predalās: M. Gutman Idſe (poorand), O. Wilperta un O. Wegnera Igi (wiſoles), mahjitijs Fr. Bernwiza Igi (ſibello), brihmanſtineets O. Kaulina Igi (chegales) ſihgu ſointets un beede. jaukts un wiſru ſori O. Kaulina Igi wabi.

Sahkums pulſten 6 pehž yuddeenas

Ceejas maſſa (erehſ. ladd. nob): 1. weelā 75 lap., 2. weelā 10 l., 3. weelā 20 l. Pahſmaſſa teel ar pateiz. pretim nemā.

Biletes eepreeſch pahhdos O. Allunana grahmatu weikalā, Zeelaſā eelā 21, beſ tonzeria deenā, ſahlot no pulſten 6 pehž yuddeenas, pee baſnzas eeejas. Tihrais ariſtums nahl Sartaņa Krufā (617-2)

wertejai ſomitejai par labu